

A SZÖVETSÉG 2009-es szöveges beszámolója

A SZÖVETSÉG alapvető célja és feladata: a közösségi alapú társadalom megteremtésének elősegítése, a lakosság társadalmi részvételének fokozása. Ezen célok elérése érdekében az alábbi tevékenységeket és programokat valósította meg a SZÖVETSÉG 2009-ben:

I. Részvétel az Országos Területfejlesztési Civil Egyeztető Fórum (OTCEF) munkájában

Az OTCEF az Országos Területfejlesztési Tanács mellett működő fórum, mely a Területfejlesztési Törvény módosítása következtében jöhetett létre 2004-ben. A fórumban, melynek 4 találkozója volt 2009-ben, a SZÖVETSÉGET Giczey Péter, a szervezet ügyvezető-alelnöke képviselte, és további országos civil szervezetekkel azon dolgoztunk, hogy országos szinten befolyásoljuk a regionális fejlesztési döntéseket, így például: a 2008-2010-es évre vonatkozó Lisszaboni Stratégiának a Nemzeti Fejlesztési Terv helyzetét, az új Duna Stratégiát, és a Lipcsei Charta-t. A SZÖVETSÉG a fórum munkáján kívül is foglalkozott ezekkel a témákkal, különösen a Lipcsei Charta-val, amellyel kapcsolatban ajánlások születtek az egyik workshopon.

II. Részvétel a Civilek a II. Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért munkacsoport (CNNy) munkájában

Folytattuk a tavalyi témák tartalmának áttekintését, részt vettünk a szerkesztői munkában. A SZÖVETSÉGET a szervezet ügyvezető-alelnöke, Giczey Péter képviselte a munkacsoportban. Két találkozón vettünk részt, de a munka nagy része email levelező listán keresztül történt. A SZÖVETSÉGET leginkább a „global grant” téma érdekli, mivel szervezetünk kezdeményezte és támogatta ennek a pénzelosztási formának a bevezetését. A CNNy-ben figyelemmel kísértük a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel való vitákat és segítettük a végső dokumentum kidolgozását, amely megjelenésre került a CNNy beszámolóban. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség döntése által felfüggesztett TÁMOP 5.5.1 pályázat után, (amely az első global grant típusú támogatási forma lett volna) levél írását kezdeményeztük a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági miniszternek, és ösztönöztük a teljes ‘global grant történet’ megírását, amely a legutóbbi CNNy beszámolóban jelent meg Móra Veronika tollából, és amelynek szerkesztői munkálataiban (Nyolcadik CNNy jelentés) Giczey Péter is részt vett.

III. Civil Lobbi Kerekasztal

A SZÖVETSÉG aktív tagja ennek az országos civil szervezetek által működtetett informális csoportnak. Az év első felében megvitattuk a döntéshozatali folyamatok befolyásolásának lehetőségeit a Polgári

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Törvénykönyv módosításával kapcsolatosan, azzal a céllal, hogy minél egyszerűbb legyen tőkésített alapítványokat létrehozni.

A kerekasztal által kidolgozott szabályozási koncepciót elküldte az Igazságügyi Minisztériumba, amely a koncepció néhány elemét beépítette a törvénytervezetbe. Az év második felében a kerekasztal fő foglalkozási területe a pályázati támogatások jogi összefüggései voltak a civil szervezetek által kezdeményezett demonstráció alapján. Megvitattuk, hogy hogyan kellene átalakítani az EU-s és hazai pályázati támogatási rendszereket, és annak jogi összefüggéseit a törvényhozás révén. A fő észrevétel az volt, hogy a Civil törvényben szabályozni és változtatni kell a támogatók túlsúlyos jogait, továbbá több átlátható és világos jogot kell adni a támogatott szervezetnek a jogorvoslathoz. A kerekasztal munkájában Giczey Péter és Benedek Zsolt képviselte a SZÖVETSÉGET, melynek során három találkozón és az email-es kapcsolattartáson vették részt.

IV. Workshopok szervezése

A SZÖVETSÉG 8 workshop szervezését tervezett (1 nap/alkalom), a Batory Alapítvány eredeti pályázata szerint:

1, Programindító workshop

Időpont: 2009. április 02.

Hely: Budapest, Szerb u. 17-19 –Ökotárs Alapítvány tárgyalóterme

Előadó: Giczey Péter, Benedek Zsolt

A résztvevők a SZÖVETSÉG tagszervezetei voltak: Csongor Anna – Autonómia Alapítvány, Vercseg Ilona - Civil Kollégium Alapítvány, Mészáros Zsuzsa, Szilágyiné Luz Alvarez - Felső-Kiskunsági Közösségi Munkások Egyesülete, Takátsy Piroska – Kelet-Magyarországi Közösségszolgálat Alapítvány (ProHáló nevében), Péterfi Ferenc –Közösségfejlesztők Egyesülete, Wágner Jenő János - Partners Hungary Alapítvány, Gosztanyi Géza – Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete, Móra Veronika - Ökotárs Alapítvány, Gerencsér Balázs – Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány.

A workshop során ismertettük a pályázat céljait, kitűzött feladatait, és megbeszéltük, hogy ki-melyik témában készít ajánlásokat. A témák a szakmapolitikai irányelvünk területeire utalnak:

1. Nonprofit szabályozás- (részvételi törvény lehetőségei)

- Gerencsér Balázs –Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány

2. Részvétel a terület-, településfejlesztésben -rehabilitációban - Péterfi Ferenc - Közösségfejlesztők Egyesülete

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

---

3. Jó kormányzás – részvétel a kormányzat, önkormányzatok munkájában - Csongor Anna - Autonómia Alapítvány, Takátsy Piroska - Kelet-Magyarországi Közösségszolgálat Alapítvány (proHáló nevében), Wágner Jenő János - Partners Hungary Alapítvány

4. Oktatás, demokratikus szocializáció - Vercseg Ilona - Civil Kollégium Alapítvány

5. Részvétel a szociális munkások oktatásának ügyében - Gosztanyi Géza – Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete

6. Részvétel a környezet és természetvédelmi ügyekben és törvényhozásban - Móra Veronika – Ökotárs Alapítvány

Az ajánlások elkészítéséhez minden témához egységes szempontrendszert fogalmaztunk meg a programindító workshopon:

- Workshop szervezésének felelőssége (workshop felépítése, időkeretek)
- Hogyan legyen kidolgozva az adott dokumentum, amely aktuálisan megvitatásra kerül, és az ajánlás tervezet
- Workshop moderálása
- Ajánlás tervezet véglegesítése

2, Második workshop

Téma: Nonprofit szabályozás (részvételi törvény lehetőségei)

Időpont: 2009. június 09.

Hely: Budapest, Szerb u. 17-19 – Ökotárs Alapítvány tárgyalóterme

Előadó: Gerencsér Balázs, Oprics Judit - NIOK

A résztvevők a SZÖVETSÉG tagszervezetei voltak: Csongor Anna – Autonómia Alapítvány, Vercseg Ilona - Civil Kollégium Alapítvány, Takátsy Piroska - Kelet-Magyarországi Közösségszolgálat Alapítvány (proHáló nevében), Péterfi Ferenc - Közösségfejlesztők Egyesülete, Wágner Jenő János - Partners Hungary Alapítvány, Géza Gosztanyi – Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete, Móra Veronika – Ökotárs Alapítvány, Giczey Péter, Benedek Zsolt – SZÖVETSÉG, továbbá nem tagszervezeti résztvevők és szakértők: Dönsz Dóra – MTVSZ, Kóti Réka – NOSZA, Bodorkos Barbara, Pataki György, Balázs Bálint - SZIE KTI ESSRG, Bényei Andrásné - Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége, Márta Várdai - Pozitív Országos Szakmai Egyesület, Csaba Kiss – EMLA.

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Eredmény:

Számos háttér tanulmány anyagaira alapozva, illetve más szakértők és szervezetek bevonásával - akik érdeklődnek a téma iránt Magyarországon - kidolgozásra került az ajánlás dokumentum. Hangsúlyoztuk, hogy a törvényhozás a társadalmi részvétel érvényesítése érdekében majdnem megfelelő, a fő probléma a gyenge és hiányos a készség, tudás a részvételre és demokratikus jártasságra vonatkozóan, mind a kormányzat, képviselők és állampolgárok között.

A demokratikus szocializáció problémájából fakadóan (ami azt jelenti, hogy az egyéneknek, állampolgároknak és közösségeknek meg kell tanulniuk a demokratikus jártasságot, technikát, és élniük kell a demokrácia jogi és gyakorlati kereteivel) segítenünk kell, az emberek képessé tételét, hogy hogyan éljenek meglévő lehetőségeikkel és használják azokat.

Fő pontjai az ajánlási dokumentumnak a következők:

- Ösztönözni a közigazgatást, hogy kövesse a jelenlegi törvényhozási kereteket és adjon lehetőséget a jogi döntési folyamatokban való részvételre.
- Képessé tenni az állampolgárokat, az állam, közigazgatás, önkormányzatok képviselőit képzések, kampányok szervezésével, hogy éljenek a részvétel lehetőségeivel.
- Kidolgozni egy koncepciót a részvétel törvénybeli szabályozására vonatkozóan.

A dokumentumot kiosztjuk a hazai civil szervezetek, továbbá az Igazságügyi Minisztérium vezetői és dolgozói között.

3, Harmadik workshop

Téma: Regionális és helyi fejlesztések, város rehabilitáció

Időpont: 2009. november 23.

Hely: Budapest, Corvin tér 8., MMIKL terme

Előadó: Péterfi Ferenc, Giczey Péter – KÖFE/SZÖVETSÉG

A résztvevők a SZÖVETSÉG tagszervezetei voltak: Csongor Anna – Autonómia Alapítvány, Takátsy Piroska - Kelet-Magyarországi Közösségszolgálat Alapítvány (proHáló nevében), Gosztonyi Géza – Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete, és várostervezési-, városrehabilitációval foglalkozó szakemberek, vidékfejlesztők, és különböző civil szervezeteken át a kormányzat képviselőiig: Jármí Gyöngyi – Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Ürmös Andor – Szociális Minisztérium, és külső szakértők: Pörös Béla, Peták Péter, Bardóczi Sándor, Szathmári Emőke, Tóth György, Varga Andrea,

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Dr.Tistyán László, Somlói Judit, Debreceni Zsuzsanna, Nagy Tamás, Romhányi András, Dés Rita, Berényi Péter, Szabó Ágnes, Kovács Bence, Herpainé Márkus Ágnes, Somfai Ágnes, Dr. Biró Benjámín.

Eredmény:

Elkészítettünk az ajánlást a regionális- és helyi fejlesztési témában, és elküldtük a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium illetékeseinek, továbbá megvitattuk az Országos Területfejlesztési Civil Egyeztető Fórum (OTCEF) találkozáján.

Fő pontjai az alábbiak:

- Biztosítani a közösségi tervezés forrásait (idő, anyagi, szakértői), és érvényre juttatni az állampolgári részvétel kultúráját a tervezési folyamatokban.
- Érvényre juttatni a közösségi tervezés kultúráját a közigazgatásban.
- Kidolgozni egy módszertani munkafüzetet a közösségi tervezésről.

A minisztérium további javaslatokat kért a SZÖVETSÉG-től speciális témákban, és felkérte a szervezetet a törvénymódosítás elkészítésében való munkálatokra ezeken a területeken. Javasoltuk a beépítésre törvénybe a közösségi tervezést, és egy hatékony szakmai támogató hálózat felállítását, amely anyagi forrásokkal támogatja az állampolgári részvételek generálását.

Az elkészített ajánlást elküldjük további szakmai szervezeteknek is (például: Magyar Urbanisztikai Társaság, Magyar Építészek Egyesülete).

4, Negyedik workshop

Téma: Jó kormányzás – kormányzati és önkormányzati igazgatás, az egyének, közösségek, és szervezeteik részvételi lehetőségei

Időpont: 2009. December 2.

Hely: Budapest, Szerb u. 17-19 – Ökotárs Alapítvány tárgyalóterme

Előadó: Csongor Anna –Autonómia Alapítvány, Wágner Jenő János – Partners Hungary Alapítvány, Piroska Takátsy - proHáló

A résztvevők a SZÖVETSÉG tagszervezetei voltak: Vercseg Ilona – Civil Kollégium Alapítvány, Péterfi Ferenc Közösségfejlesztők Egyesülete, Móra Veronika - Ökotárs Alapítvány, Oprics Judit - NIOK, Giczey Péter – SZÖVETSÉG, Kinyik Margit – kutató, szakértő.

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Eredmény:

Elkészült az ajánlás a workshop résztvevők és külső szakértők segítségével, melynek főbb pontjai az alábbiak:

- Partnerség ösztönzése a civil szervezetek, a helyi önkormányzatok és a minisztériumok között.
- Az igazi önkormányzat érték, kormányzati és nonprofit szektorra szükséges osztani.
- Az oktatásnak fő eleme kell, hogy legyen az állampolgári részvétel az alaptól a felsőoktatásig .

Javasoljuk a stratégia alkotóknak, hogy ösztönözzék a jó kormányzás megvalósulását képzések szervezésével a kormányzati, helyi önkormányzati tagoknak, közigazgatásban dolgozóknak.

V. Állampolgári Részvétel Hete (ÁRH)

A SZÖVETSÉG részt vett az ÁRH események országos szervezési munkálatainak bizottságában, és az egyike volt azoknak a szervezeteknek, akik demonstrációt szerveztek a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség/ESZA civil szervezeteket érintető káros döntése ellen (szeptember 21). A döntés értelmében a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kiemelt számos EU-s támogatási szerződést, amely már lezárt pályázat volt, és visszakövetelte a támogatást több mint 20 civil szervezettől, amely megítélésünk szerint igazságtalan intézkedés volt, és csődbe juttatja a szervezeteket.

A demonstráció után a SZÖVETSÉG több mint 200, a mozgalomhoz csatlakozott szervezet (bővebben: <http://papirorszag.wordpress.com>) közötti koordináló munkát látott el, és részt vett a tárgyalásokban a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel az EU-s és hazai támogatási rendszer javításáért. A tárgyalásokon Móra Veronika, Béres Tibor, Herpainé Márkus Ágnes és Giczey Péter ügyvezető-alelnök vett részt. A demonstráció eredményeképpen a tárgyalások a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviselőivel nyolc fordulón keresztül tartott 2009. novembertől 2010. áprilisáig, melynek célja volt, hogy közösen kidolgozzunk ajánlásokat a kormánynak, hogyan alakítsák át a támogatási rendszert, elkerülve az ilyen fajta káros intézkedéseket.

VI. Szociális Szakmai Szövetség (3Sz)

Minden hónapban részt vettünk a 3SZ elnökségi ülésén, és kiemelkedő tevékenységünk volt egy országos szakmai vita kezdeményezése, egy vitairat kidolgozása, (szerző: Giczey Péter, Péterfi Ferenc, Vercseg Ilona) mely lehetséges megoldásokat keres a társadalmi problémákra és társadalmi feszültség csökkentésére, különösen a kisebbségi roma népesség és a magyar többség között egy

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

---

országos közösségi munkás hálózat kialakításával. Sajnos, ez a vita nagyon rövid volt, és csak kis szakmai körben maradt.

VII. Közösségfejlesztők VI. Nyári Egyeteme – Kunszentmiklós- Kunbábony, 2009. Július 23-26.

A SZÖVETSÉG (Giczey Péter ügyvezető-alelnök képviseletében) a nyári egyetem szervező bizottságának tagja (a Közösségfejlesztők Egyesületével, Civil Kollégium Alapítvánnyal, Közösségi Kapcsolat Alapítvánnyal). Részt vettünk a szakmai program kialakításában és a nyári egyetem ideje alatt három műhelyt szerveztünk. Az egyik témája a szakmapolitikánk volt – előadtuk és megvitattuk szakértőkkel. A résztvevők egyet értettek a fő elemeivel: képessé kell tenni a döntéshozókat és állampolgárokat a részvételi technikák használatára és képzések segítségével készségeket elsajátítani velük, továbbá „részvétel-barátabbá tenni” a magyar törvényalkotást azzal, hogy több lehetőséget teremtsen a polgároknak.

Műhelyt szerveztünk a „Közösségek Állapota 2008” kiadványunk ismertetésére, ahol vita is folyt róla, - a résztvevők hangsúlyozták a közösségek felhatalmazását. A harmadik műhelyben vitát szerveztünk a cigányság, kisebbségi témában a társadalmi nélkülözésre fókuszálva. Minden résztvevő egyet értett abban, hogy el kell kezdeni megszervezni a közös gondolkodást (közösségi vitákat) országosan, és helyi szinten pedig akciókat.

A Nyári Egyetemen több mint 150 ember vett részt, a mi műhelyeinken alkalmanként kb. 20 fő volt jelen.

VIII. Háttér tanulmány készítése

1, Ősszel elkezdtük elkészíteni azt a háttér tanulmányt - interjúk készítésével, dokumentumok gyűjtésével – mely a SZÖVETSÉG későbbi akciótervéhez csatlakozik. A téma az úgynevezett „Papírország” történet, amely egy demonstrációs akció és az ebből következő tárgyalássorozat. A demonstráció a magyar (pályázati) támogatási rendszer struktúrája és civil szervezetek alárendelt szerepe és helyzete ellen indult. A tárgyalásokon pedig azt igyekeztünk érvényesíteni, hogy olyan pályázati rendszer legyen, melyben a szakmai munka és a gyakorlati tevékenység az érték, a papír (dokumentáció, pénzügyi beszámoló, számlák) helyett. A háttér tanulmány tartalmazni fogja a demonstrációs akció dokumentumait, a viták eredményeit.

Ajánlásunk fő elemei:

- Személyes segítséget adni a pályázónak.
- Egyszerű és tiszta szabályok készítése és több jog a pályázóknak a támogatási szerződésben.

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

- Csökkenteni a bürokráciát és pályázó és támogató “papír munkáját.

2, Megjelentettük a “Közösségek Állapota 2008” füzetet és ismertettük a Közösségfejlesztők VI. Nyári Egyetemén, továbbá interneten és nyomtatott formában (200 darab) is terjesztettük. Lásd: http://polgarz.hu/hu/hirek/kozossegek_allapota_2008.

Megállapítottuk, a közösségek fő problémája az alacsony szintű társadalmi tőke és a gyenge önszerveződési képesség, és a részvételi szándék hiánya. A legnagyobb siker, hogy egyre több pozitív példa van, együttműködésekre vonatkozó minták, és akciókban való törekvések, ahol az emberek élnek jogaikkal, de ez még mindig nem elég.

IX. Nyilvánosság

1, Az elkészült ajánlásokat (három témában) elküldtük nagyobb civil- és szakmai szervezeteknek, minisztériumoknak, ahogy ezt az egyes workshopoknál. A demonstráció kapta a legnagyobb sajtóvisszhangot, a média (m1 – Magyar Televízió, Duna TV, Index.hu, origo.hu, Lánchíd rádió, Magyar Rádió, stb. lásd: <http://paporország.wordpress.com/sajtoflex>) figyelme a kezdeményezésre fordult. Sajnos, a demonstráció sokkal érdekesebb volt a médiának a megfogalmazott ajánlás és a szakmai munka helyett.

2, 2009. nyár közepére elkészült a SZÖVETSÉG honlapja, ahol minden információ, javaslat, hírek megtalálhatóak, és a tevékenységeink nyomon követhetőek: www.polgarz.hu

Giczey Péter

Ügyvezető- alelnök